

แนวทางการปฏิบัติตามมาตรการด้านการป้องกันการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

สำหรับธุรกิจประกันภัย

แนวทางในการปรับปรุงระบบการดำเนินงานของภาคธุรกิจประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ให้พร้อมสำหรับการมีผลบังคับใช้ของกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายภายในปี 2556

สายพัฒนามาตรฐานการกำกับ สำนักงาน คปภ.

ตุลาคม 2554

สารบัญ

คำนำและความเป็นมา	2
การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการฟอกเงิน.....	3
1. การกำหนดนโยบายด้านการป้องกันการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย.....	4
2. ขั้นตอนการปฏิบัติตามนโยบายด้านการรู้จักตัวตนลูกค้าและการตรวจสอบเพื่อทราบ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า	8
3. ระบบการรายงานธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	17
4. ตัวอย่างสิ่งบ่งชี้ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	19
ภาคผนวก	21
เอกสารอ้างอิง.....	24

คำนำและความเป็นมา

มาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยข้อ 28 (ICP 28)¹ ได้ระบุถึงการกำกับดูแลบริษัทประกันภัยในเรื่องการป้องกันการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยหน่วยงานกำกับต้องกำหนดให้ผู้รับประกันภัยและคนกลาง ซึ่งเสนอผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตหรือการประกันภัยอื่นที่เชื่อมโยงกับการลงทุน ดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกัน ตรวจสอบ และรายงานการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการฟอกเงิน (Recommendations of the Financial Task Force on Money Laundering – FATF) เนื่องจากผู้รับประกันภัยและคนกลาง อาจมีส่วนร่วมโดยรู้หรือไม่รู้เท่าทันในการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งจะทำให้ผู้รับประกันภัยและคนกลางเกิดความเสี่ยงด้านกฎหมาย การดำเนินงาน และภาพพจน์ หน่วยงานกำกับพร้อมกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นต้องกำกับผู้รับประกันภัยและคนกลางอย่างเพียงพอสำหรับการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เพื่อป้องกันและต่อต้านกิจกรรมเหล่านี้

ประกอบกับเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2553 คณะทำงานเฉพาะกิจด้านการฟอกเงิน (FATF) ได้พิจารณาจัดลำดับประเทศไทยไว้ในกลุ่ม “ประเทศที่มีความบกพร่องเชิงยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย” ซึ่ง FATF ได้เรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ ยกกระตือรือร้นการดำเนินการที่เกี่ยวของกับประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อของกลุ่มนี้ รวมถึงประเทศไทยด้วย การจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2553 – 2558² จึงได้เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาระบบการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ก่อนที่ประเทศไทยจะรับการประเมินครั้งต่อไปโดยกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินภาคพื้นเอเชีย – แปซิฟิก (Asia Pacific Group: APG) ซึ่งการประเมินครั้งต่อไปจะมีขึ้นประมาณปี 2556

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยสามารถพัฒนาระบบป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ให้มีมาตรฐานสากลทัดเทียมนานาชาติ และสอดคล้องกับกฎระเบียบของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงาน คปภ. จึงได้พิจารณาจัดทำแนวทางการปฏิบัติตามมาตรการด้านการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายฉบับนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการดำเนินงานของภาคธุรกิจก่อนที่กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับมาตรการดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้จริงภายในระยะเวลาอันใกล้

¹ มาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย (Insurance Core Principle: ICP) กำหนดโดยสมาคมผู้ควบคุมธุรกิจประกันภัยนานาชาติ (International Association of Insurance Supervisors: IAIS)

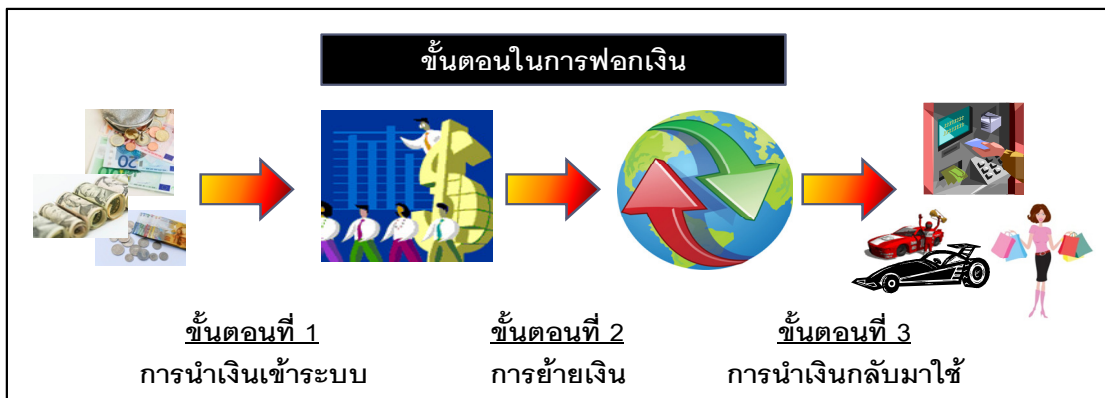
² ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2553

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการฟอกเงิน

การฟอกเงิน หมายถึง การนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามความผิดมูลฐาน 11 ข้อ³ มาเปลี่ยนแปลงสภาพให้เป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาอย่างถูกต้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชำระค่าใช้จ่ายที่เชื่อมโยงกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ลงทุนเพื่อดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมายต่อไป และใช้ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่ผิดกฎหมาย

ผู้ฟอกเงิน คือ บุคคลใดก็ตามที่ให้ความช่วยเหลือในการฟอกเงินแก่อาชญากร

การฟอกเงินแบ่งได้ 3 ขั้นตอน ซึ่งสามารถแยกกระทำเพียงครั้งเดียวหรือกระทำเป็นชุดกิจกรรมก็ได้

ขั้นตอนที่ 1 การนำเงินเข้าสู่ระบบ (Placement Stage) ผู้ฟอกเงินแบ่งเงินสดเป็นหลายส่วน นำเข้าธนาคารหลายแห่งโดยผ่านผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายโดยมีเป้าหมายคือ การแปลงเงินสดก้อนใหญ่ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเคลื่อนย้ายและจัดการได้ง่าย

ขั้นตอนที่ 2 การย้ายเงิน (Layering Stage) ผู้ฟอกเงินดำเนินการโอนย้ายเงินให้ยากต่อการตรวจสอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อตัดความเชื่อมโยงระหว่างรายได้และแหล่งที่มาของรายได้ที่ผิดกฎหมาย ด้วยการสร้างขั้นตอนการทำธุรกรรมทางการเงินที่ซับซ้อนเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่สืบสวนสามารถติดตามแหล่งที่มาของเงินได้

ขั้นตอนที่ 3 การนำเงินกลับมาใช้ (Integration Stage) เงินกลับเข้าสู่เศรษฐกิจที่ถูกกฎหมายอีกครั้ง เพื่อนำเงินที่ผิดกฎหมายเข้าสู่การครอบครองของอาชญากรเสมือนเป็นรายได้ที่ถูกกฎหมาย มีเป้าหมายเพื่อนำเงินที่ฟอกแล้วกลับมาสู่มือของอาชญากรในรูปแบบที่อาชญากรสามารถนำเงินเหล่านี้ไปใช้ได้โดยดูเสมือนว่าเป็นรายได้หรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจปกติ

³ ความผิดมูลฐาน 11 ข้อ ได้แก่ 1.ยาเสพติด 2.การค้าทางเพศ หมิ่นและเด็ก โดยผิดกฎหมาย 3.ฉ้อโกงประชาชน 4.ผู้บริหารใช้เงินทุจริต

5.ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ 6.อั้งยี่และซ่องโจร 7.ลักลอบหนีศุลกากร 8.การก่อการร้าย 9.การเล่นการพนัน 10.การซื้อสิทธิขายเสียง 11.การค้ำมนุษย์

1. การกำหนดนโยบายด้านการป้องกันการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

บริษัทจะต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ivo อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

1.1. นโยบายการรับลูกค้า

บริษัทจะต้องปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์หรือการทำธุรกรรม และรายงานการตรวจพบข้อเท็จจริงเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง. ในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) ลูกค้าปกปิดชื่อหรือนามสกุล หรือใช้ชื่อปลอมเพื่อขอสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรม
- 2) บริษัทไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้าได้
- 3) ลูกค้าไม่ให้ข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนตามที่สำนักงาน ปปง. กำหนด
- 4) ลูกค้าหรือผู้ได้รับผลประโยชน์ทอดสุดท้ายของลูกค้าเป็นผู้มีรายชื่อตาม UN Sanction List⁴
- 5) ข้อมูลที่ได้รับไม่เพียงพอ

1.2. มาตรการในการรับลูกค้าความเสี่ยงสูง

ในการพิจารณาสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมของลูกค้าที่มีความเสี่ยงในระดับสูง บริษัทต้องดำเนินการภายใต้การตรวจสอบและอนุมัติโดยผู้บริหารที่มีอำนาจเท่านั้น และหากพิจารณาได้ในเวลาต่อมาว่าธุรกรรมดังกล่าวเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยก็ให้รายงานต่อสำนักงาน ปปง.

1.3. มาตรการในการทำธุรกรรมกับลูกค้าที่ไม่ได้สร้างความสัมพันธ์ต่อหน้า (non-face-to-face customer)

- 1.3.1. กำหนดมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินของลูกค้าที่ไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้า โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมถึงการจำกัดจำนวนครั้ง ประเภท และจำนวนเงินในการทำธุรกรรม
- 1.3.2. บริษัทต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้าที่ไม่ได้สร้างความสัมพันธ์ต่อหน้าหรือไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้าในโอกาสแรกที่ทำได้ภายหลังจากที่มีการสร้างความสัมพันธ์หรือมีการทำธุรกรรมกับลูกค้า แต่ทั้งนี้จะต้องดำเนินการตรวจสอบให้แล้วเสร็จก่อนที่จะครบอายุการเอาประกันภัย
- 1.3.3. มาตรการในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่อาจเกิดขึ้นจากลูกค้าที่ไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้า

⁴ สมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติชอบหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายที่รัฐบาลได้ประกาศให้ความคุ้มครองหรือประกาศดังกล่าว

1.4. นโยบายการมอบหมายให้ผู้อื่นกระทำการแทน

บริษัทอาจมอบหมายให้คนกลางประกันภัยดำเนินการจัดให้ลูกค้าแสดงตน ตรวจสอบเพื่อระบุตัวตนของลูกค้า ดำเนินการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้าได้ ภายใต้เงื่อนไขที่สำนักงาน ปปง. กำหนด โดยต้องสามารถจัดหาข้อมูลลูกค้าได้ในทันทีที่สำนักงาน ปปง. ร้องขอ อย่างไรก็ตาม การที่บริษัทมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทนนั้นไม่ถือว่าบริษัทพ้นภาระความรับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว

ดังนั้น บริษัทจึงควรมีกระบวนการควบคุมภายในเพื่อควบคุมความเสี่ยงจากการมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน และควรมีการระบุขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความคาดหวัง ขั้นตอนในการดำเนินการ และคุณสมบัติของผู้ดำเนินการแทนไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย

1.5. นโยบายการทำธุรกรรมกับลูกค้าที่อยู่ต่างประเทศ

- 1.5.1 บริษัทจะต้องปฏิเสธความสัมพันธ์ ยุติความสัมพันธ์ และไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้าในต่างประเทศที่จัดตั้งโดยไม่มีสถานประกอบการ และไม่อยู่ในสถานะที่จะได้รับการกำกับดูแลตามกฎหมายแห่งประเทศนั้น
- 1.5.2 บริษัทจะต้องดำเนินการตรวจสอบลูกค้าในต่างประเทศเสมือนดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า
- 1.5.3 บริษัทจะต้องดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของลูกค้าในต่างประเทศก่อนเริ่มดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจ

1.6. นโยบายการเก็บรักษาข้อมูลลูกค้าและข้อมูลการทำธุรกรรมให้พร้อมสำหรับการเรียกตรวจสอบอยู่เสมอ

- 1.6.1 บริษัทมีหน้าที่ต้องจัดให้ลูกค้าบันทึกข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับธุรกรรม ในกรณีที่ลูกค้าปฏิเสธที่จะทำบันทึกข้อเท็จจริง บริษัทต้องจัดทำบันทึกข้อเท็จจริงเองแล้วแจ้งให้สำนักงาน ปปง. ทราบทันที โดยพิจารณารายงานโดยใช้แบบรายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสด ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน และธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามความเหมาะสม
- 1.6.2 บริษัทต้องเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าเป็นเวลา 5 ปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชี หรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า
- 1.6.3 บริษัทต้องเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการทำธุรกรรมและบันทึกข้อเท็จจริงเป็นเวลา 5 ปีนับแต่ได้มีการทำธุรกรรมหรือบันทึกข้อเท็จจริงนั้น เว้นแต่จะได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

1.6.4 บริษัทที่มีหน้าที่ต้องเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าเป็นเวลา 5 ปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชีหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า เว้นแต่จะได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากเลขานุการ ปปง. ให้ขยายเวลาได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ปปง. ทราบ

1.7. มาตรการในการรายงานธุรกรรมต่อสำนักงาน ปปง.

ผู้บริหารที่มีอำนาจของบริษัทต้องเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและอนุมัติการนำส่งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และรายงานข้อเท็จจริงที่มีเหตุอันควรสงสัยจากกระบวนการตรวจสอบเพื่อระบุตัวตนของลูกค้า กระบวนการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้า

1.8. การกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการป้องกันการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

1.8.1. บริษัทจะต้องแต่งตั้งตัวแทนซึ่งเป็นพนักงานระดับบริหารที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับสำนักงาน ปปง.

1.8.2. บริษัทจะต้องจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นอิสระแยกจากหน่วยงานที่ทำธุรกรรมหรือมีหน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Compliant Unit) เพื่อทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติตามมาตรการด้านการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

1.8.3. ผู้บริหารของบริษัทต้องให้การสนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรการด้านการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ดังนี้

1.8.3.1. มอบอำนาจและจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้แก่พนักงานตามความเหมาะสม

1.8.3.2. บรรจุเรื่องการดำเนินการตามมาตรการด้านจัดการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายไว้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการควบคุมภายใน

1.8.3.3. ส่งเสริมให้พนักงานตระหนักถึงการปฏิบัติตามมาตรการด้านการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยการฝึกอบรมและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

1.9. การปฏิบัติตามมาตรการด้านการป้องกันการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของบริษัทประกันภัยที่มีการประกอบธุรกิจอื่นนอกเหนือจากธุรกิจประกันภัย

ในกรณีที่บริษัทประกันชีวิตหรือบริษัทประกันวินาศภัยมีการประกอบธุรกิจอื่นนอกเหนือไปจากการประกันชีวิตและการประกันวินาศภัย เช่น ธุรกิจการให้กู้ยืม การดำเนินการเป็นที่

ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือเคลื่อนย้ายเงินทุน การค้าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น บริษัทมีหน้าที่ต้องศึกษาและพิจารณาปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นๆ เพิ่มเติมจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประจำวันชีวิตและธุรกิจประจำวันวินาศภัยตามปกติด้วย

2. ขั้นตอนการปฏิบัติตามนโยบายด้านการรู้จักตัวตลกลูกค้าและการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

2.1. การจำแนกประเภทลูกค้าว่าเป็น “ลูกค้า” หรือ “ลูกค้าจร”

2.1.1. “ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา 16 (1) และ (9)⁵ ซึ่งหมายความถึงลูกค้าส่วนใหญ่ของธุรกิจประกันชีวิต

2.1.2. “ลูกค้าจร” หมายความว่า ลูกค้าที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและประสงค์จะสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวและไม่ต่อเนื่องกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา 16 (1) และ (9) ซึ่งหมายความถึงลูกค้าส่วนใหญ่ของบริษัทประกันวินาศภัย

2.2. การจัดให้ลูกค้าแสดงตน (Customer Identification: CID)

2.2.1 การแสดงตนของลูกค้า อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลและหลักฐานดังต่อไปนี้

2.2.1.1 การแสดงตนของลูกค้าซึ่งเป็น บุคคลธรรมดา ชื่อและนามสกุล

- 1) วันเดือนปีเกิด
- 2) เลขประจำตัวประชาชน และในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว ให้แสดงเลขหนังสือเดินทางหรือเลขใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเลขเอกสารหลักฐานแสดงตนอื่นที่ออกหรือรับรองโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือ
- 3) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือที่อยู่ในประเทศไทยในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว
- 4) เพศ
- 5) สัญชาติ
- 6) สถานภาพการสมรส

⁵ ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 (1) ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินตามมาตรา 13

ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 (9) ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

- 7) หลักฐานสำคัญประจำตัวบุคคลที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใบอนุญาตขับขี่ รวมทั้งใบแทนหรือบัตรชั่วคราวที่ใช้ระหว่างรอการออกเอกสารดังกล่าวด้วย
- 8) หนังสือเดินทาง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารหลักฐานแสดงตนอื่นที่ออกหรือรับรองโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว
- 9) อาชีพ สถานที่ทำงาน และหมายเลขโทรศัพท์
- 10) สถานที่สะดวกในการติดต่อและหมายเลขโทรศัพท์
- 11) ลายมือชื่อผู้ทำธุรกรรม

2.2.1.2 การแสดงตนของลูกค้าซึ่งเป็น นิติบุคคล

- 1) ชื่อนิติบุคคล
- 2) ชื่อและนามสกุลของผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล
- 3) เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ในกรณีที่มี
- 4) สถานที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์
- 5) หลักฐานสำคัญแสดงตนอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่สำนักงาน ปปง. กำหนด เช่น หนังสือรับรองการจดทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ไม่เกิน 6 เดือน หรือ หนังสือแสดงความจำนงในการทำธุรกรรม หรือ หนังสือแสดงการจดทะเบียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
- 6) ประเภทการประกอบการ
- 7) ตราประทับของนิติบุคคล ในกรณีที่มี
- 8) บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ในกรณีที่มี
- 9) ลายมือชื่อผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

2.2.2 การแสดงตนของลูกค้าจร อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลและหลักฐานดังต่อไปนี้

2.2.2.1 ลูกค้าจรที่เป็น บุคคลธรรมดา

- 1) ชื่อและนามสกุล
- 2) วันเดือนปีเกิด

- 3) เลขประจำตัวประชาชน และในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว ให้แสดงเลขหนังสือเดินทางหรือเลขใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเลขเอกสารหลักฐานแสดงตนอื่นที่ออกหรือรับรองโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือ
- 4) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือที่อยู่ในประเทศไทยในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว
- 5) เพศ
- 6) สัญชาติ
- 7) หลักฐานสำคัญประจำตัวบุคคลที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใบอนุญาตขับขี่รวมทั้งใบแทนหรือบัตรชั่วคราวที่ใช้ระหว่างรอการออกเอกสารดังกล่าวด้วย หรือ
- 8) หนังสือเดินทาง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารหลักฐานแสดงตนอื่น

2.2.2.2 ลูกค้ำจรรยาที่เป็นนิติบุคคล

- 1) ชื่อนิติบุคคล
- 2) ชื่อและนามสกุลของผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล
- 3) เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ในกรณีที่มี
- 4) สถานที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์
- 5) หลักฐานสำคัญแสดงตนอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่สำนักงาน ปปง. กำหนด เช่น หนังสือรับรองการจดทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ไม่เกิน 6 เดือน หรือ หนังสือแสดงความจำนงในการทำธุรกรรม หรือ หนังสือแสดงการจดทะเบียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.3 การแสดงตนของลูกค้ำที่ไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้า อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลและหลักฐานดังต่อไปนี้

2.3.1 ลูกค้ำที่ไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้าที่เป็นบุคคลธรรมดา

- 1) ชื่อและนามสกุล
- 2) วันเดือนปีเกิด
- 3) เลขประจำตัวประชาชน และในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว ให้แสดงเลขหนังสือเดินทางหรือเลขใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเลขเอกสารหลักฐานแสดงตนอื่นที่ออกหรือรับรองโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือ

- 4) อาชีพ สถานที่ทำงาน และหมายเลขโทรศัพท์

2.3.2 ลูกค้ำที่ไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้าที่เป็นนิติบุคคล

- 1) ชื่อนิติบุคคล
- 2) ชื่อและนามสกุลของผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล
- 3) เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ในกรณีที่มี
- 4) สถานที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์
- 5) หลักฐานสำคัญแสดงตนอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่สำนักงาน ปปง. กำหนด เช่น หนังสือรับรองการจดทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ไม่เกิน 6 เดือน หรือ หนังสือแสดงความจำนงในการทำธุรกรรม หรือ หนังสือแสดงการจดทะเบียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.4. การตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตน

- 2.4.1. บริษัทจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและหลักฐานประกอบการแสดงตนตามวิสัยที่พึงปฏิบัติโดยสุจริตปราศจากความเลินเล่ออย่างร้ายแรง และห้ามบริษัทอนุญาตให้ลูกค้ำปกปิดชื่อจริงใช้ชื่อแฝง หรือชื่อปลอมในการทำธุรกรรม
- 2.4.2. บริษัทจะต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้ำเพื่อพิสูจน์ทราบ ว่าข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนนั้นบ่งชี้ถึงตัวตนของลูกค้ำ มีตัวตนอยู่จริง และข้อมูลการแสดงตนกับตัวลูกค้ำที่แสดงตนมีความถูกต้องตรงกัน ในกรณีดังต่อไปนี้
  - 1) เริ่มมีความสัมพันธ์กับลูกค้ำหรือทำธุรกรรมกับลูกค้ำครั้งแรก หรือ
  - 2) มีเหตุอันควรให้สงสัยได้ว่าเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
  - 3) มีเหตุอันควรสงสัยในข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้รับจากลูกค้ำไม่เพียงพอ
- 2.4.3. ในกรณีของลูกค้ำจร บริษัทจะต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนเฉพาะกรณีที่มีการทำธุรกรรมครั้งเดียวหรือหลายครั้งที่มียอดรวมความต่อเนื่องรวมกันมีมูลค่าตั้งแต่ 7 แสนบาทขึ้นไป
- 2.4.4. ในการตรวจสอบลูกค้ำที่เป็นนิติบุคคล นอกจากบริษัทจะต้องตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้ำแล้ว บริษัทจะต้องตรวจสอบและพิสูจน์ทราบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้ำที่เป็นนิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายดังต่อไปนี้

- 1) ผู้รับมอบอำนาจในการสร้างความสัมพันธ์
- 2) กรรมการผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรมแทนนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย
- 3) ผู้ได้รับผลประโยชน์ในทอดสุดท้ายของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

2.5. กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่อการฟอกเงินของลูกค้า

2.5.1. จัดระดับความเสี่ยงลูกค้า

2.5.1.1. ลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ ได้แก่ ลูกค้าหรือลูกค้าจรที่เป็น

- 1) พระบรมวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป
- 2) หน่วยงานราชการ
- 3) มูลนิธิชัยพัฒนา มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มูลนิธิสายใจไทย
- 4) ลูกค้าหรือลูกค้าจรที่อยู่ในรายชื่อที่เลขาธิการ ป.ปง. แจ้งให้ทราบ

2.5.1.1 ลูกค้าที่มีความเสี่ยงปานกลาง ได้แก่ ลูกค้าหรือลูกค้าจรที่ไม่ได้เป็นลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ หรือ ลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง

2.5.1.2 ลูกค้าความเสี่ยงสูง ได้แก่ ลูกค้าหรือลูกค้าจร

- 1) ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้มีรายชื่ออยู่ใน UN Sanction List
- 2) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลที่ถูกยังยั้งการทำธุรกรรม ถูกยึดอายัดทรัพย์สิน หรือเป็นผู้ที่ศาลได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- 3) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลที่กระทำความผิดฐานฟอกเงินหรือกระทำความผิดมูลฐาน หรือเกี่ยวข้องกับบุคคลที่กระทำความผิดฐานฟอกเงินหรือกระทำความผิดมูลฐาน
- 4) เป็นบุคคลที่มีสถานภาพทางการเมืองต่างประเทศ
- 5) มีถิ่นที่อยู่หรือมีแหล่งรายได้ในประเทศหรือพื้นที่ที่ไม่มีการใช้หรือประยุกต์ใช้มาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เช่น อิหร่าน เกาหลีเหนือ เป็นต้น

- 6) ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินตามที่เลขาธิการ ป.ง. ประกาศกำหนด
- 7) เป็นผู้ที่อยู่ในรายชื่อที่เลขาธิการ ป.ง. แจ้งให้ทราบ

2.5.2 พิจารณาการดำเนินการพิสูจน์ทราบลูกค้าโดยมีความเข้มข้นตามระดับความเสี่ยงต่อการฟอกเงินของลูกค้า

2.5.2.1 บริษัทต้องดำเนินการกระบวนการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้าอย่างต่อเนื่องจนยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า ดังนี้

- 1) ติดตามและตรวจสอบความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรม เพื่อประเมินว่ายังคงสอดคล้องกับประเภทของความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่ลูกค้าแจ้งความประสงค์ไว้ในขณะสร้างความสัมพันธ์ หรือแจ้งไว้ในครั้งต่อมา หรือไม่
- 2) ติดตามและตรวจสอบการดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจ เพื่อประเมินว่ายังคงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่ลูกค้าแจ้งไว้ในขณะสร้างความสัมพันธ์ หรือแจ้งไว้ในครั้งต่อมา หรือไม่
- 3) ตรวจทานบัญชีหรือความเคลื่อนไหวทางการเงิน เพื่อประเมินว่ายังคงสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจของลูกค้าตามข้อมูลการประกอบอาชีพและรายได้รวมถึงแหล่งที่มาของรายได้ ที่ลูกค้าแจ้งไว้ในขั้นตอนการแสดงตนขณะสร้างความสัมพันธ์หรือแจ้งไว้ในครั้งต่อมา หรือไม่
- 4) ตรวจสอบข้อมูลการระบุตัวตนของลูกค้า แสดงตน ข้อมูลการประกอบอาชีพ ข้อมูลแหล่งที่มาของรายได้ รวมถึงข้อมูลที่ใช้เพื่อการติดต่อกับลูกค้า ให้เป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2.5.2.2 สำหรับลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น ลูกค้าของบริษัทประกันวินาศภัยที่มีการทำสัญญาประกันภัยในทรัพย์สินที่มีมูลค่าไม่เกิน 10 ล้านบาท เป็นต้น บริษัทอาจลดระดับความเข้มข้นในการบริหารความเสี่ยงและการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและการติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้าได้ โดยไม่ต้องดำเนินการระบุตัวตนลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ

2.5.2.3 สำหรับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง บริษัทจะต้องดำเนินการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้าอย่างเข้มข้น โดยต้องดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ด้วย

- 1) ตรวจสอบเพื่อทราบถึงที่มาของเงินทุนที่ใช้ในการทำธุรกรรม

- 2) ตรวจสอบและติดตามความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรมของลูกค้าอย่างใกล้ชิด
- 3) ตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ได้รับผลประโยชน์ในทอดสุดท้าย เพื่อ ทบทวนกระบวนการบริหารความเสี่ยงของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.6 การระบุตัวตนของลูกค้า (Know Your Customer: KYC)

2.6.1 หลังจากที่ได้ดำเนินการตรวจสอบและพิสูจน์ทราบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนแล้ว บริษัทต้องดำเนินการให้ได้ข้อมูลเพื่อระบุตัวตนของลูกค้า ดังต่อไปนี้

2.6.1.1 ในกรณีที่ลูกค้าเป็นบุคคลธรรมดา

- 1) แหล่งที่มาของรายได้หรือเงินของลูกค้า
- 2) ผู้ได้รับผลประโยชน์ในทอดสุดท้าย

2.6.1.2 ในกรณีที่ลูกค้าเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

- 1) สถานะทางกฎหมายและการมีอยู่จริงของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย
- 2) โครงสร้างการบริหารจัดการหรือการเป็นเจ้าของ
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้จัดการ
- 4) วัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย
- 5) แหล่งที่มาของรายได้
- 6) ผู้ได้รับผลประโยชน์ในทอดสุดท้าย
- 7) ข้อมูลทั่วไปของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย อันแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจเบื้องต้น หรือความน่าเชื่อถือ หรือโครงสร้างการบริหารจัดการ หรือขนาดขององค์กร อันเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินความสัมพันธ์กับลูกค้า

2.6.1.3 วัตถุประสงค์ของลูกค้าในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ และประเภทของการใช้บริการหรือความสัมพันธ์ที่ลูกค้าประสงค์จะดำเนินการความสัมพันธ์

2.6.1.4 กรณีลูกค้าจร บริษัทอาจลดขั้นตอนในการระบุตัวตนของลูกค้าจรได้แต่อย่างน้อยต้องทราบถึงข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อ นามสกุล ในกรณีที่ลูกค้าจรเป็นบุคคลธรรมดา หรือ ชื่อที่กฎหมายรับรอง ในกรณีที่ลูกค้าจรเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

- 2) เลขประจำตัวบัตรประชาชนหรือเลขหนังสือเดินทาง ในกรณีที่ลูกค้าจรรยาบรรณหรือเลขประจำตัวผู้เสียภาษีหรือเลขทะเบียนนิติบุคคลหรือเลขอ้างอิงแสดงความเป็นนิติบุคคล ในกรณีที่ลูกค้าจรรยาบรรณเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย
- 3) ที่อยู่ติดต่อได้ ในกรณีที่ลูกค้าจรรยาบรรณและที่ตั้งสถานประกอบการที่ติดต่อได้ ในกรณีที่ลูกค้าจรรยาบรรณเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย
- 4) หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้
- 5) ผู้ได้รับผลประโยชน์ในทอดสุดท้าย

2.6.2 การตรวจทานบัญชีของลูกค้าและการติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้า

2.6.2.1 บริษัทจะต้องตรวจทานบัญชีของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้าอย่างต่อเนื่องจนยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า โดยดำเนินการ ดังนี้

- 1) ติดตามและตรวจสอบความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรม เพื่อประเมินว่ายังคงสอดคล้องกับประเภทของความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่ลูกค้าแจ้งความประสงค์ไว้ในขณะสร้างความสัมพันธ์หรือแจ้งไว้ในครั้งต่อมา หรือไม่
- 2) ติดตามและตรวจสอบการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจ เพื่อประเมินว่ายังคงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่ลูกค้าแจ้งไว้ในขณะสร้างความสัมพันธ์ หรือแจ้งไว้ในครั้งต่อมา หรือไม่
- 3) ตรวจทานบัญชีหรือความเคลื่อนไหวทางการเงิน เพื่อประเมินว่ายังคงสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจตามข้อมูลประกอบอาชีพและรายได้ รวมถึงแหล่งที่มาของรายได้ที่ลูกค้าแจ้งไว้ในขั้นตอนการแสดงตนขณะสร้างความสัมพันธ์หรือแจ้งไว้ในครั้งต่อไป หรือไม่
- 4) ตรวจสอบข้อมูลการระบุตัวตนของลูกค้า รวมถึงข้อมูลที่ใช้เพื่อการติดต่อกับลูกค้า ให้เป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้การประเมินผลการตรวจสอบตรงกับข้อมูลที่ถูกต้องของลูกค้ามากที่สุด

2.6.2.2 ในกรณีที่ลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินสูง บริษัทจะต้องดำเนินการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้าอย่างเข้มข้น โดยต้องดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ด้วย

- 1) ตรวจสอบเพื่อทราบถึงที่มาของเงินทุนที่ใช้ในการทำธุรกรรม

- 2) ตรวจสอบและติดตามความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรมของลูกค้าอย่างใกล้ชิด
- 3) ตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ได้รับผลประโยชน์ในทอดสุดท้าย เพื่อทบทวนกระบวนการบริหารความเสี่ยงของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.6.3 การปรับปรุงความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า

บริษัทต้องนำผลที่ได้จากการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและการติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้ามาพิจารณาเพื่อปรับปรุงความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า ดังนี้

- 2.6.3.1 ดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้าต่อไป
- 2.6.3.2 พิจารณาทบทวนการบริหารความเสี่ยงสำหรับลูกค้า ในกรณีที่ประเมินผลได้ว่าลูกค้ามีการทำธุรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยแจ้งไว้ และพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง.
- 2.6.3.3 ปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงของลูกค้าให้เป็นลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินในระดับสูงเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าลูกค้ามีข้อมูลตรงกับข้อมูลการจัดระดับความเสี่ยงของลูกค้า

3. ระบบการรายงานธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

3.1 บริษัทจะต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และรายงานข้อเท็จจริงที่มีเหตุอันควรสงสัยจากกระบวนการตรวจสอบเพื่อระบุตัวตนของลูกค้า กระบวนการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการตรวจทานบัญชีของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวในทางบัญชีของลูกค้าต่อสำนักงาน ปปง. ทั้งนี้ รายงานดังกล่าวต้องได้รับการตรวจสอบและอนุมัติจากผู้บริหารที่มีอำนาจของบริษัท

3.2 ประเภทของรายงาน

3.2.1 รายงานธุรกรรมเงินสด

บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัยจะต้องรายงานธุรกรรมที่เป็นการชำระเงินหรือรับชำระเงินซึ่งเกี่ยวข้องกับสัญญาประกันภัยระหว่างลูกค้ากับบริษัทด้วยเงินสดที่มีมูลค่าตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป

3.2.1.1 รายงานโดยใช้แบบ ปปง. 1-04-1 (แบบรายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสด (ธุรกิจประกันชีวิต)) หรือ แบบ ปปง. 1-01 ได้โดยอนุโลม

3.2.1.2 รายงานโดยการส่งแบบรายงานที่ทำขึ้นในระหว่าง วันที่ 1 ถึงวันที่ 15 และที่ทำขึ้นในระหว่างวันที่ 16 ถึงวันสิ้นเดือน ไปยังสำนักงาน ปปง. ภายใน 7 วันนับแต่วันถัดจากวันที่ 15 และวันสิ้นเดือนของเดือนที่มีการทำธุรกรรมนั้น

3.2.2 รายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน

บริษัทประกันวินาศภัยจะต้องรายงานการทำธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเมื่อมีการพิจารณาจ่ายค่าสินไหมทดแทนซึ่งมีมูลค่าที่อนุมัติจ่ายตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป

3.2.2.1 รายงานโดยใช้แบบ ปปง. 1-04-2 (แบบรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน) หรือแบบ ปปง. 1-02 ได้โดยอนุโลม

3.2.2.2 รายงานโดยการส่งแบบรายงานที่ทำขึ้นในระหว่าง วันที่ 1 ถึงวันที่ 15 และที่ทำขึ้นในระหว่างวันที่ 16 ถึงวันสิ้นเดือน ไปยังสำนักงาน ปปง. ภายใน 7 วันนับแต่วันถัดจากวันที่ 15 และวันสิ้นเดือนของเดือนที่มีการทำธุรกรรมนั้น

3.2.3 รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

3.2.3.1 ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย หมายความว่า ธุรกรรมที่มีความซับซ้อนผิดไปจากการทำธุรกรรมในลักษณะเดียวกันที่ทำอยู่ตามปกติ ธุรกรรมที่ขาดความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือธุรกรรมที่

เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง

3.2.3.2 บริษัทต้องตรวจทานและตรวจสอบธุรกรรมที่ซับซ้อน มีขนาดใหญ่ผิดปกติ ขาดความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ หรือเป็นธุรกรรมที่มีความผิดปกติอื่นๆ อันเกิดจากการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การทำธุรกรรม และการทำธุรกรรมที่ไม่ได้ทำต่อหน้าของลูกค้า อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า และพิจารณาความเหมาะสมในการรายงานต่อสำนักงาน ปปง.

3.2.3.3 รายงานโดยใช้แบบ ปปง. 1-04-3 (แบบรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย) หรือ แบบ ปปง. 1-03 ได้โดยอนุโลม

3.2.3.4 รายงานโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. ภายใน 7 วันนับแต่วันที่มิเหตุอันควรสงสัย

3.3 การส่งแบบรายงานการทำธุรกรรมไปยังสำนักงาน ปปง. บริษัทอาจทำได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

3.3.1 ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงาน ปปง.

3.3.2 ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

3.3.3 ส่งเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

3.4 บริษัทสามารถรายงานธุรกรรมเป็นภาษาอังกฤษได้ แต่เมื่อได้รับแจ้งจากสำนักงาน ปปง. ให้แปลรายงานหรือข้อมูลการทำธุรกรรมดังกล่าวเป็นภาษาไทย บริษัทจะต้องจัดทำคำแปลพร้อมหนังสือรับรองความถูกต้อง และจัดส่งไปยังสำนักงาน ปปง. ภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

3.5 มาตรา 19 แห่งพรบ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2543 กำหนดบทคุ้มครองสถาบันการเงิน สำนักงานที่ดิน และผู้ประกอบการอาชีพที่มีไซสถาบันการเงินที่รายงานธุรกรรมโดยสุจริตไว้หากก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใดผู้รายงานไม่ต้องรับผิดชอบ

4. ตัวอย่างสิ่งบ่งชี้ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย⁶

- การทำประกันภัยในธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักของลูกค้า
- ลูกค้าหนึ่งคนมีให้การแสดงตนลู่วงได้โดยสะดวก
- การชำระเบี้ยประกันภัยล่วงหน้าจำนวนมากโดยผิดสังเกต
- ลูกค้าซื้อความคุ้มครองที่ไม่สอดคล้องกับสุขภาพและอายุของลูกค้า
- กรมธรรม์ที่มีเบี้ยประกันภัยสูงกว่ามูลค่าทรัพย์สิน
- ลูกค้าเลือกซื้อกรมธรรม์ที่มีเงื่อนไขซับซ้อนโดยขาดความรู้ความเข้าใจในกรมธรรม์
- ลูกค้าเพิ่มเงินลงทุนจำนวนมากในกรมธรรม์แบบควบการลงทุน
- ธุรกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ไม่เปิดเผยตัวตน
- การรีบร้อนยกเลิกกรมธรรม์โดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือมีการเวนคืนเงินสดโดยออกเช็คในชื่อบุคคลที่สาม
- การโอนผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ให้บุคคลที่สามที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเห็นได้ชัด
- การเปลี่ยนชื่อผู้รับผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ (โดยเฉพาะในกรณีที่ลูกค้าสามารถเปลี่ยนชื่อผู้รับผลประโยชน์ได้เองโดยไม่ต้องแจ้งต่อบริษัทด้วยการเซ็นสลักหลังในกรมธรรม์)
- การจ่ายเงินค่าเบี้ยประกันภัยด้วยเงินสดจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ผิดปกติจากที่เคยจ่ายด้วยเงินจำนวนน้อย
- ลูกค้าพยายามชำระค่าเบี้ยประกันภัยงวดแรกด้วยเช็คของบุคคลที่สาม
- ผู้ขอเอาประกันภัยแสดงออกอย่างชัดเจนว่าให้ความสนใจในผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการยกเลิกกรมธรรม์ก่อนกำหนดมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับตามอายุสัญญา
- ลูกค้าพยายามทำธุรกรรมด้วยเงินสดจำนวนมาก แทนการโอนเงินหรือจ่ายด้วยเช็คตามวิธีปฏิบัติทั่วไป
- ลูกค้าพยายามขอชำระเงินด้วยเงินสดจำนวนมากหรือชำระด้วยเงินโอนจากต่างประเทศในสกุลเงินตราต่างประเทศ

⁶ แปลและเรียบเรียงจาก IAIS – Examples of money laundering and suspicious transactions involving insurance

- ลูกค้าลังเลที่จะให้ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนการขอเอาประกันภัย หรือ ให้ข้อมูลน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น หรือให้ข้อมูลที่ต้องมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- ลูกค้ามีกรรมธรรม์กับบริษัทประกันภัยหลายที่
- ลูกค้าซื้อกรรมธรรม์ในจำนวนที่เกินกว่าฐานะของลูกค้า
- ลูกค้าซื้อกรรมธรรม์ที่มีมูลค่าสูงแล้วขอยกเลิกกรรมธรรม์ภายในระยะเวลาอันสั้น และขอมูลค่าเงินสดโดยให้ส่งจ่ายเป็นเช็คแก่บุคคลที่สาม
- ลูกค้าแสดงความจำนงขอกู้เงินตามมูลค่าเงินสดจากกรรมธรรม์ที่มีการชำระเบี้ยประกันภัยเพียงครั้งเดียว (Single Premium Policy) ภายหลังจากที่ความคุ้มครองเริ่มต้นไม่นาน
- ลูกค้าระบุที่อยู่สำหรับติดต่อไว้เป็นที่อยู่ในต่างประเทศซึ่งไม่สามารถยืนยันที่อยู่ทางโทรศัพท์ได้
- การขอเงินค่าเบี้ยประกันภัยคืนที่มีเหตุอันควรสงสัย ได้แก่
  - ลูกค้ารายเดียวกันได้มีการทำประกันภัยไว้กับหลายบริษัทพร้อมกันในจำนวนเงินที่ไม่มาก แต่มีการยกเลิกกรรมธรรม์ทั้งหมดพร้อมๆ กัน
  - เงินที่ได้รับจากการคืนเบี้ยประกันภัยเครดิตคืนให้บัญชีอื่นที่ไม่ใช่บัญชีที่ใช้ชำระค่าเบี้ยประกันภัยในตอนแรก
  - การขอเบี้ยประกันภัยคืนในสกุลเงินตราที่แตกต่างจากสกุลเงินที่ใช้ชำระค่าเบี้ยประกันภัย
- การจ่ายชำระค่าเบี้ยประกันภัยมากเกินไปกว่าจำนวนที่ต้องจ่ายจริง เพื่อจะขอคืนเงินจำนวนที่ชำระไว้เกินในภายหลัง ซึ่งจะถือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อเงินส่วนที่ลูกค้าชำระไว้เกินนั้นมีจำนวนมากผิดปกติ ลูกค้าขอเงินคืนโดยส่งจ่ายให้กับบุคคลที่สาม หรือ ลูกค้าอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินสูง

ภาคผนวก

ก. รวมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับมาตรการด้านการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายสำหรับธุรกิจประกันภัย

1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
2. กฎกระทรวง (พ.ศ. 2543) การกำหนดให้นิติบุคคลเป็นสถาบันการเงิน
3. กฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2543) แบบรายงานการทำธุรกรรม
4. กฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2543) ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน
5. กฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2543) กำหนดแบบ รายการ หลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติในการบันทึกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธุรกรรมของลูกค้ายสถาบันการเงิน
6. กฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงาน
7. กฎกระทรวงกำหนดธุรกรรมที่สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน
8. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16
9. แบบรายงานธุรกรรม
  - 9.1 แบบรายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสด (ธุรกิจประกันชีวิต) (แบบ ปปง. 1-04-1)
  - 9.2 แบบรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน (แบบ ปปง. 1-04-2)
  - 9.3 แบบรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (แบบ ปปง. 1-04-3)
  - 9.4 แบบรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด (แบบ ปปง. 1-01)
  - 9.5 แบบรายงานการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน (แบบ ปปง. 1-02)
  - 9.6 แบบรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (แบบ ปปง. 1-03)
10. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ....

ข. กลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk Jurisdictions and Countries)

1. NCCT List <http://www.fatf-gafi.org/>
2. Transparency International the coalition against corruption (From CPI Score at 2.3 down)
<http://www.transparency.org/>
3. OFAC List <http://www.treasury.gov/>
4. Country / Jurisdictions subjected to monitoring on money laundering or drugs trafficking

ค. แหล่งค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม

1. www.amlo.go.th
2. www.fatf-gafi.org
3. www.iaisweb.org

เอกสารอ้างอิง

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย. แนวทางการตรวจสอบการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของสถาบันการเงิน. กรุงเทพฯ: สายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2548
2. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ....
4. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. เอกสารประกอบการสัมมนา โครงการสัมมนา “ผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม” ตามกฎกระทรวงฉบับใหม่ (พ.ศ. 2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, 2554
5. FATF, Forty Recommendations and Special recommendations, 2003.
6. FATF, Guidance on the Risk-Based Approach to Combating Money Laundering and Terrorist Financing, 2007.
7. FATF, Risk-Based Approach Guidance for the Life Insurance Sector, 2009.
8. IAIS, Guidance paper on anti-money laundering and combating the financing of terrorism, 2004.